

طراحی و اعتبارسنجی الگوی شایستگی مدیران آموزش و

پرورش با رویکرد جانشین‌پروری

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۱۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۱۹

محمدرضا جاویدی*

هادی پورشافعی**

مهدی زیرک***

حسین مؤمنی مهمویی****

چکیده

هدف این مقاله طراحی و اعتبارسنجی الگوی شایستگی مدیران آموزش و پرورش با رویکرد جانشین‌پروری است. این پژوهش بر فلسفه تفسیرگرایانه مبتنی است و با رویکردی استقرایی-قیاسی انجام شده است. از بعد هدف نیز یک پژوهش بنیادی است که با روش تحقیق آمیخته صورت گرفته است. جامعه آماری در بخش ISM شامل خبرگان نظری (اساتید مدیریت آموزشی) و خبرگان تجربی (مدیران آموزش و پرورش) است. با استفاده از نمونه‌گیری هدفمند ۱۵ نفر در بخش ارائه الگو شرکت کرده‌اند. جامعه آماری بخش کمی نیز شامل کارکنان آموزش و پرورش استان خراسان رضوی می‌باشد. حجم نمونه با فرمول کوکران ۱۸۰ نفر برآورد گردید و نمونه‌گیری با روش تصادفی انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بود. الگوی اولیه با روش ISM طراحی و در نهایت با روش حداقل مربعات جزئی اعتبارسنجی شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها در فاز کیفی با نرم‌افزار Maxqda و در فاز کمی با نرم‌افزار Smart PLS انجام شده است. براساس یافته‌های پژوهش، پتانسیل تخصصی عنصر زیربنایی الگوی شایستگی مدیران آموزش و پرورش تعیین شد که بر پتانسیل سازمانی و ویژگی‌های شناختی اثر می‌گذارد. این عوامل نیز پتانسیل‌های استخدامی را تحت تاثیر قرار داده و بر ویژگی‌های انگیزشی و روانی تاثیر می‌گذارند. به این ترتیب با ارتقای عملکردی مدیران، قابلیت‌های بهره‌وری آنها افزایش پیدا می‌کند. واژگان کلیدی: الگوی شایستگی، مدیران آموزشی، سازمان آموزش و پرورش، رویکرد آمیخته

* دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، گروه علوم تربیتی، واحد تربت حیدریه، دانشگاه آزاد اسلامی، تربت حیدریه، ایران.

** عضومدعو گروه علوم تربیتی، واحد تربت حیدریه، دانشگاه آزاد اسلامی، تربت حیدریه، ایران (دانشیار گروه

علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه بیرجند) (نویسنده مسئول) (hpourshafei@birjand.ac.ir)

*** استادیار، گروه علوم تربیتی، واحد تربت حیدریه، دانشگاه آزاد اسلامی، تربت حیدریه، ایران.

**** دانشیار، گروه علوم تربیتی، واحد تربت حیدریه، دانشگاه آزاد اسلامی، تربت حیدریه، ایران.